

Kritik mot Kriminalvården, anstalten Tidaholm, för att utan lagstöd ha gjort noteringar på frimärkena på intagnas försändelser

Beslutet i korthet: Anstalten Tidaholm har tillämpat en rutin som inneburit att personalen har gjort noteringar på frimärken som frankerat inkommande försändelser till intagna. JO kritiserar anstalten för att ha tillämpat en rutin som saknar lagstöd. Rutinen har tidigare varit aktuell i ett ärende hos JO. Det ärendet avslutades utan utredning, men i beslutet hänvisade JO till att en anstalt fått kritik för att utan stöd i lag regelmässigt ha skrapat eller klippt bort frimärken från brev till intagna. Trots att JO hade skickat det beslutet till anstalten för kännedom hade verksamhetsstället fortsatt med sin rutin. JO är förvånad över hanteringen.

Anmälan

I en anmälan som kom in till JO den 7 september 2022 förde AA fram klagomål mot anstalten Tidaholm. Han anförde i huvudsak följande. Anstalten skriver bokstäver på alla frimärken. Han vill att det upphör eftersom han sparar på frimärken och värdet förstörs genom anstaltens åtgärd.

AA bifogade en hemställan och en daganteckning där det bl.a. framgick att anstalten bekräftat att de skriver bokstäver på frimärken som frankerar inkommande försändelser. Det angavs även att JO har prövat en liknande fråga i sitt ärende med dnr 8363-2019 och att anstalten då inte kritiserades för hanteringen.

Utredning

JO uppmanade Kriminalvården att yttra sig över det som AA fört fram. I sitt remissvar anförde Kriminalvården, Region Väst, genom regionchefen, följande:

Uppgifter om sakförhållandena har hämtats in från anstalten Tidaholm. Av uppgifterna framgår att det stämmer att det skrivs bokstäver på frimärket på försändelser adresserade till de intagna. Bokstäverna står för vilken avdelning den intagne är placerad på. Detta görs exempelvis för att anstalten ska veta vilken avdelning försändelsen ska lämnas till. Detta har gjorts på samtliga försändelser oavsett om försändelserna har granskats eller inte. Med anledning av nu aktuell anmälan togs kontakt med anstalten Tidaholm omedelbart som slutade med detta.

Anstalten Tidaholm har tidigare blivit anmälda till JO avseende anstaltens hantering av frimärken (JO:s beslut från den 7 januari 2020 diarienummer 8363-19). I beslutet hänvisar JO till ett tidigare beslut (JO 2016/17 s. 280) i vilket anstalter fått kritik för sin hantering av bl.a. frimärken och skriver följande gällande anstalten Tidaholm. I detta fall finner jag dock inte tillräcklig anledning att vidta någon annan åtgärd än att jag skickar en kopia av anmälan och av detta beslut till anstalten Tidaholm för kännedom.

Kriminalvårdens bedömning

I ärendet har framkommit att det stämmer att anstalten har skrivit bokstäver på frimärken på försändelser till intagna. Anstalten har tidigare uppfattat sig ha stöd för sin hantering men har numera upphört med denna hantering.

AA kommenterade remissvaret.

Bedömning

JO har tidigare kritiserat tre anstalter för att ha vidtagit åtgärder som saknat lagstöd med postförsändelser till intagna (se JO 2016/17 s. 280). En av anstalterna fick då kritik för att regelmässigt ha skrapat eller klippt bort frimärken från brev till intagna.

Som Kriminalvården redogjort för var anstalten Tidaholms rutin att göra noteringar på frimärken som frankerar inkommande försändelser till intagna aktuell även i JO:s ärende med dnr 8363-2019. Jag avslutade det ärendet utan utredning och hänvisade till det förstnämnda avgörandet samt skickade en kopia av anmälan och beslutet till anstalten för kännedom. Anstalten har trots det fortsatt med sin rutin. Om det beror på att anstalten har missförstått det motiverade avskrivningsbeslutet eller inte tagit intryck av det är oklart. Under alla förhållanden är hanteringen förvånande, och jag vill därför tydliggöra att det saknas lagstöd för att göra noteringar på frimärkena på intagnas försändelser. Anstalten Tidaholm förtjänar kritik. Enligt Kriminalvårdens remissvar har anstalten nu upphört med rutinen, vilket är positivt.

Ärendet avslutas.